

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.

0030 OSLO

Vår ref.:
03/1653-8
Løpenr.:
30275/07

Saksbehandler:
Kjetil Helstad
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 94

Arkiv:
143 SAKSARKIV
Deres ref.:
07/4072 SØ ARO

Dato:
19.12.2007

UTREDNING OM BETALING FOR BRUK AV AREAL I KYSTSONEN - INNSPILL FRA TROMS FYLKESKOMMUNE

Det vises til brev av 15.11.2007 hvor det bes om innspill om betaling for bruk av areal i kystsonen. I Fylkesrådsmelding 2005:1 for Troms "*Grep om egen utvikling*" behandlet i fylkestinget i sak 49/05 i møte 03.10.2005, støttes forslaget fra Distriktskommisjonen om at dagens konsesjonsavgifter bør erstattes av arealavgift som tilfaller kommunene/ regionen (s. 76).

Under er tilbakemelding på noen av spørsmålene som stilles i brevet fra Finansdepartementet:

3. Tilbakemeldinger fra kommunene er at tilrettelegging for havbruksvirksomhet gjerne krever at flere kommuner samarbeider om områder/regioner som de er del av. Fylkeskommunen har bidratt til igangsetting av prosesser som har bidratt til eller vil bidra felles kystsoneplan for flere kommuner. Tilretteleggingsprosessen er ressurskrevende samtidig som at kommunene ofte oppnår liten effekt av å tilrettelegge for havbruksvirksomhet ved at aktørene sine aktiviteter i stor grad er i andre kommuner.

6. Fylkesdelplan for kystsonen i Troms er vedtatt i 1999. Tilbakemelding fra kommunene er positiv og planen er godt verktøy innenfor sine rammer som veileder ved planleggingen. Det påpekes imidlertid fra flere kommuner at planarbeidet er ressurskrevende og at det ofte er behov for kostbar kartlegging og registrering som kommunene har begrenset med midler til å finansiere. Det meldes om behov for oppdatering og revisjon av planen.

7. Troms fylkeskommune har gitt støtte til sammenslutning av kommuner til oppstart av arbeid med felles kystsoneplaner i henholdsvis Astafjorden, Lyngen-fjorden og Senja. En forventer at flere slike samarbeid vil komme etter hvert som den økonomiske aktivitet øker i de aktuelle områdene.

8. Tilbakemeldingene fra kommunene i Troms er mangel på kompetanse innen kystsoneplanlegging i de enkelte kommuner, og at en har vanskelig for å bygge opp kompetansen på grunn av begrensede økonomiske rammer.

10. Om særskilt betaling for bruk av areal bidra til bedre tilrettelegging så vises til følgende to uttalelser vedtatt av fylkesrådet:

Fylkesrådet uttalte til "*Forslag til ny lov om akvakultur*" i sak 19/05 i møte 01.02.2005:

- 5) Forslaget er en tilpassing av lovverket til hvordan regelverket praktiseres i dag og hvor kommunenes gevinst av lokal og regional kystsoneplanlegging/tilrettelegging er usikker. I en uttalelse 18.10.2001 forslår Fylkestinget at de nye konsesjonene som skulle deles ut skulle lånes vederlagsfritt til aktørene gjennom et eget lånebrev som deretter ble levert tilbake ved avvikling av virksomheten. Plan- og næringsutvalget gikk i sak 7/01, inn for etablering av ordning med omsetningsavgift ved salg av tillatelser og/eller etablering av arealavgift.
- 6) Bruk av vederlag ved tildeling av nye tillatelser for oppdrett av laks og ørret svekker økonomien til aktørene og vanskeliggjør innføring av andre avgiftssystem som kan komme lokalsamfunnene til gode som arealavgift. Det vises blant annet til uttalelse fra Nord-norsk havbrukslag som anbefaler arealavgift som kommer kommunene til gode i stedet for vederlag. Troms fylkeskommune har jamfør punkt 5 gått inn for arealavgift og støtter derfor forslaget fra Nordnorsk Havbrukslag.
- 7) Forslag til forenklet metode for tildeling av nye tillatelser vanskeliggjør det offentliges mulighet til å påvirke utviklingen av næringen, men samtidig vil disse metodene bidra til likebehandling av søkerne. Ved tildeling anbefales loddtrekningssystem da det i større grad åpner for etablering av nye aktører enn bruk av auksjon, da etableringskostnadene er lavere for en etablert aktør enn en ny.

Fylkesrådet uttalte til "*Forslag til tilpassing av flytteforskriften*" i sak 25/04 i møte 09.02.2004:

- 4) Fylkesrådet er negativ til oppheving av forbud mot flytting over kommunegrenser, i lys av at oppdrettsnæringen som et distriktspolitisk virkemiddel. Det vises til oversendelses brev til KRD om godkjenning av Fylkesplan for Troms hvor det foreslås forsøk med lokal forvaltning av oppdrettskonsesjoner. Eneste kommunale binding videre blir dermed knyttet vederlag for oppdrettskonsesjoner som fylkestinget i Troms Fylkestinget i Troms fylkeskommune var negativ til i uttalelse datert 18.oktober 2001.

11. I forhold til mulige andre virkemidler refereres til Fylkesrådsmelding 2005:1 for Troms "*Grep om egen utvikling*" behandlet i fylkestinget i sak 49/05 i møte 03.10.2005:

- (s. 76): "For å utnytte sjøarealene rasjonelt er det i mange tilfeller viktig å planlegge for områder større enn en kommune. Samtidig er det i arbeidet med kystsoneplaner avdekket en rekke domene og kompetansekonflikter mellom statlig sektorforvaltning, spesielt mellom fiskeri- og miljøvernmyndigheter. Den manglende samordningen mellom statlig og kommunalt nivå er ressurs- og tidkrevende for kommuner og fylkeskommuner og det medfører uklarheter og forsinkelser for brukerne av kystarealene. For å sikre hensiktsmessig bruk av arealene mener fylkesrådet at juridisk bindende regionale kystsoneplaner bør innføres. Slike planer er også viktig i samband med areal- og transportplanlegging, verneplaner og regionale nærings- og utviklingsplaner."

(s. 77): ”Ved videreføring av dagens politikk med enhetlig nasjonal politikk for regulering av havbruksnæringen, kan regionale ressurselskaper være et alternativ. Ressurselskapet under regionalpolitisk kontroll leier ut rettighetene til oppdretterne med vilkår om hvor og hvordan driften skal organiseres. Selskapene kan ses på som et alternativ til videreføring av ordningen med konsesjonsvederlag eller innføring av arealavgift hvor gevinsten tilfaller kommunene/ regionen. Næringens binding til regionen blir dermed styrket ved at ressurselskapene kan pålegge driverne krav til lokalisering av anlegg.”

Med vennlig hilsen

Pia Svensgaard
Fylkesråd kultur og næring

Kopi:

- Fylkesrådsleders kontor, her